
KAD DEMONI MARŠIRAJU!

Ivo Kalinski, Sveti Ivan Zelina

Pjesnici i pjesnikinje, naši oli bliži oli dalji “srodnici”, jedini su kojima je na ovoj jadnoj Zemljici poezija duhovni zavičaj! Svašta mogu misliti i domišljeno staviti na papir! Srećom, njihovo je “poslovanje” bezazleno i neopasno, uglavnom.

Skloni smo pročitati te njihove “umotvorine” i na svoju se ruku poigravati ponuđenim zvukovima i ritmom (ako ga ima!), s neobičnim povezivanjem riječi i pojmova (koje nam – ruku na srce – počesto idu na živce). Ali to je tako, odvajkada je bilo tako.

Bez obzira na činjenicu kad, znano je, *graciozne pikanterije na rubu Europe tenjaju, gde žene i device ub ljubavneh vojnah senjaju (...)* oh, kak je srećna duša tera tvoju milost kuša (Željko Bajza). Dakle: ratovi, gložnje, ljubavi, neostvarena sreća...

Sklonost da se neprestano žudi za idealima ma kakvi bili; možda će nas buduća pokoljenja obdarivati naknadnim priznanjima ili će nas prokleti jer smo, tobože, iznevjerili očekivanja!?! Izdaja ili pobjeda? Poezija dakako nema izravne veze s time, ali se i njoj mogu prikrpati svakojake naknadne reperkusije: zajamčena krivnja. Unatoč svemu poetska se misao (jednako ona na standardu i ona na idiomima – poezija na svim izričajima koji postoje!) i dalje uporno pita za svoj položaj i svrhu (!?) u svijetu s kojim supostoji: nedostatak istinskog oslonca u zbiljskom svijetu taj isti svijet kuša nadomještati simboličnom stvaralačkom izokrenutosti – nesanicom (*insomniom*). Čemu biti budan, čemu i zašto tonuti u san kad oni najmu-driji među nama ionako tvrde da je pravi san samo onaj koji se porađa i

umire u srcu! Hoće se reći da možda i naša jadna umješnost disanja zapravo bitno ovisi o uspješnosti raspoređivanja prioriteta, tj. o mjeri kojom se tako slavodobitno (a lažno!) šepurimo u životnom kontekstu.

I zato i u prkos tomu *žmirečki se pelam zmed dena i noći zmed žitka i smerti vu srebrnome avtu črez noć* (Tomislav Ribić).

Poezija će nas i dalje, dakako i ona najintrigantnija kajkavska, udarati u tjeme i ispod tjemena svežnjevima košmarnih simbola i aluzija, bez obzira prihvatimo li ili ne prihvatimo među mnoštvom "vlastiti životni profil" kao nepovredivo samo svoje i ničije više pravo, i to najobičnijim stereotipnim razgovorom ili čak pakosnom introvertiranom lakunom, ili golim promatranjem, ili se pravimo da potpuno usvajamo drukčije mišljenje makar kao iznenađenje, čak kao stres – svejedno, kaže pjesma, *dreči se sivo ekspresionističko mesecovo lice, a neje kmice, kak larfa na zenitu celi bogi beli den (...)* kak bolom je bledim zgor fabrike lice na nebu svedočilo: *završil je sen* (Valentina Šinjori).

Međutim, i pjesnički opis i ispis, ako se tako smije imenovati, različitim reperkusijama koje tekst nudi često nakon iščitavanja pjesme zastaju i vise kao upozoravajuće oruđe nad glavom. I što tada poduzeti, pita se čovjek – možda "izmisliti" neku novu spasonosnu verbalnu intonaciju, kakav novi efikasni vrisak, ili tek možda novi raspored malodušnosti: *Podivjala senuokuoša...Gda je prešla, kam je prešla, kak, zhandrana mefkina. Žekče f požiraku rieč nezguovuorena. Otvizle se tekar gluva čkomina. Podivjala senuokuoša...* (Biserka Marečić).

Jasno je nama običnim ljudima, slažu se s time i pjesnici, da se demoni (anđeli koji su izdali svoju prirodu!) – paranoja i egzistencijalni strah i dalje zadržavaju u nama i oko nas, marširaju s nama i u nama; naše slabašno tijelo ne umije naći pravi izlaz, maltene smo prijatelji već (!) – pripitomljeno zlo, naprosto ne znamo kako *vsaki pot gda zalovi kesna vura vrača se demon krej našega groblja vu segurnosti pelja krej našega groblja (...)* vu kmične tejne brez sna skupa obračamo se vu posteले (Vinko Hasnek).

Ipak, unatoč svemu, bez pravog razloga da se što provede u konačno djelo i da se poslije svega ne žali zbog toga što je upravo tako kako jest - ionako će nas i dalje kroz život jednako neizbježno i uporno slijediti naknadni komentari s "teškim" mislima o dragim i nedragim osobama iz naših prohujalih života: *Koga se tuo već dotikavlje kak houta h jutrena široke i douge ziješe, kak sele h jutre čez rafinjek do neba hrče, kak h jutre pesek z trejtuoga brega se čuje, kak h jutre nieki kre kljeti pešice ide, a koj tuo koga briga* (Darko Raškaj Jalšovec). Da, upravo tako, dragi moji! Što koga za to briga!

(I. Kalinski: "Kiborg kao emotivni alien" - II. dio : 34. recital "Dragutin Domjanić", 2015.)